

STOP AFBRÆNDING AF DANSK AFFALD

FORBRÆNDINGSANLÆG ER EN AF DE TILBAGEVÆRENDE SYNDERE I KAMPEN FOR ET RENT MILJØ OG BÆREDYGTIGT KLIMA, SOM DANMARK TIL STADIGHED IKKE HAR NOGEN PLAN FOR AT AFVIKLE. DET TIL TRODS FOR, AT DANSKERNE PRODUCERER MERE AFFALD END NOGET ANDET FOLK I EU, HVILKET GØR AFBRÆNDINGEN TIL EN TORN I SIDEN PÅ AMBITIONERNE OM AT GØRE DANMARK CO2 NEUTRALT, FREMTIDSSIKRE ET SUNDT MILJØ OG GØRE SAMFUNDSØKONOMIEN BÆREDYGTIG.

Den torn skal vi have fjernet – så hurtigt som muligt.

Heldigvis har vi én kommune i Danmark, der går foran og viser vejen. Når forbrændingsanlægget på Bornholm er udtjent i 2032, er det blevet besluttet, at man ikke bygger et nyt. I stedet vil bornholmerne genbruge ressourcerne 100%. Dermed kan Bornholm blive den første region i Europa som helt gør sig fri af forbrændingsovne og dermed placerer den første sten til at gennemføre et "Danmark uden affald", sådan som titlen lød på den ressourcestrategi, der

SF foreslår at hele Danmark følger trop og gennemfører et totalt stop for nye anlæg og en afviklingsplan for brug af eksisterende forbrændingsanlæg til at brænde dansk affald, så Danmark bliver forbrændingsfri i 2032.

Den nye regering skal derfor anmode kommunerne om en plan for, hvordan affaldsplanen i kommunen kan gøre sig uafhængig af forbrændingsanlæg i 2032 – således som det allerede er besluttet på Bornholm.

PROBLEMET

AFFALDSAFBRÆNDING ER HOVEDSAGELIGT DYBT SKADELIG AF TO ÅRSAGER.

Den første er en negativ effekt på klimaet som følge af CO₂-udledning.

Det udleder store mængder CO₂, når vi afbrænder eksempelvis plastik, og det har en direkte skadevirkning på klimaet. Hvis vi i stedet for at forbrænde vores affald eksempelvis omdannede det til gas, kunne vi afvende affaldet som mere effektiv energi og spare udvinding af fossile brændsler såsom naturgas ved at bruge det til brændstof fx i lastbiler. En mere energieffektiv genanvendelse vil altså ikke blot producere mere energi, men også mere fleksibel energi, og det vil gavne klimaet. Genanvendelsesteknologi af denne type giver samtidig muligheder for at få udskilt noget af kulstoffet i fast form, som dermed kan nedgraves i stedet for at slippes ud i atmosfæren og bidrage til den globale opvarmning.

Den anden er miljøskadelig restaffald.

I 2016 modtog 31 danske forbrændingsanlæg 4 millioner tons affald. Forbrændingen producerer i sig selv store mængder farligt affald – affaldet forsvinder ikke i den blå luft. Affald skaber med andre ord affald, når det brændes af. Dette affald, eksempelvis flyveaske og andre røggasrensingsprodukter, udgør 2-5 % af affaldsmængden og er miljøskadeligt. I juni 2002 udtalte daværende miljøminister Hans Chr. Schmidt (V), at han ville ”lægge en tids- og handlingsplan for, hvornår vi kan komme problemet til livs.” Siden denne udtalelse har Danmark eksporteret ca. 1,6 millioner tons farligt røggasrensingsaffald og flyveaske til deponering på øen Langøya.

Der er ikke siden 2002 gjort anstrengelser for at stoppe bortskaffelsen af det farlige affald fra Danmark på den norske ø. Man har endda forsøgt at give den uansvarlige eksport af farligt affald et skin af ’bæredygtighed’ eller ’cirkulær økonomi’ ved at klassificere dumpningen på øen som nyttiggørelse, fordi det danske affald er basis og neutraliserer affaldssyre fra en norsk kunde. Hvis Danmark stoppede med at brænde affald af kunne vi ikke bare bremse den uansvarlige eksport af farligt affald, men også udnytte affaldet positivt ved at genanvende det.

LØSNINGEN

SF foreslår derfor, at Danmark gør sig 100% fri af forbrænding i 2032, med den bornholmske løsning som forbillede. Den nuværende model holder hånden under en industri, der dybest set har en stærk interesse i den fortsatte produktion af store mængder affald, hvilket måske kan bidrage til at forklare, hvorfor danskerne brænder så meget af. Disse interesser betyder i vidt omfang, at der ikke investeres i teknologier, der kan genanvende ressourcerne i affaldet ved fx at omdanne det organisk affald til gas og udvinde rene metaller, glas m.v. fra asken (pyrolyse/termisk forgasning).

Pyrolyse og termisk forgasning er ellers oplagte alternativer til forbrænding. Man kan især få mere energi ud af vådt affald, der ikke har den store brændværdi. Metan fra bioforgasning og termisk forgasning kan opgraderes til naturgaskvalitet fx ved hjælp af brint fra vindmøller og samtidigt øge mængden af naturgas. Naturgas kan bruges til energiproduktion, transport eller råstof til fx plast eller andre produkter.

Termisk forgasning kan øge udnyttelsen af energi i biomasse og affald, og altså tilmed gøre energien lagerbar i form af gas. Et forbrændingsanlæg producerer i bedste fald varme og el der skal udnyttes med det samme – og i tilgift luftforurening og klimagasser.

Der er brug for, at Danmark iværksætter en plan for at blive forbrændingsfri så hurtigt som det kan lade sig gøre. Bornholms eksempel viser, at SFs forslag absolut ikke er fugle på taget, men en realistisk og ansvarlig vej frem for et Danmark, som i fremtiden er CO₂-neutralt og ikke eksporterer miljøskadende stoffer til vores nabolande.

